

MOTIVATIE WIJZIGINGEN UNIEBESTUUR T.O.V. DE VOORSTELLEN VAN DE CAB

Het Uniebestuur heeft de voorstellen van de CAB nagenoeg volledig overgenomen. Het bestuur heeft drie kleine aanpassingen gedaan; allen hebben betrekking op de watersysteemheffing.

Meer bestuurlijke ruimte in het Gebiedsmodel: 15 procentpunten i.p.v. 10

De uitkomsten van de nieuwe kostentoedelingsmethode zijn sterk afhankelijk van gebiedsspecifieke omstandigheden en specifieke taakuitoefening. Deze verschillen sterk per waterschap. Denk hierbij aan : landelijk of stedelijk, hoog- of laaggelegen, wel of niet aan zee of grote rivieren gelegen, verschillende grondsoorten. Om voldoende ruimte te creëren voor bestuurlijke afwegingen binnen deze sterk verschillende context, heeft het Uniebestuur voor een marge van 15 procentpunten (hoger of lager) gekozen, waar de CAB 10 procentpunten had voorgesteld. Het Uniebestuur verwacht dat de waterschappen hiermee voldoende mogelijkheden hebben om specifieke gebiedsomstandigheden tot uitdrukking te brengen in de uiteindelijke kostenaandelen en daarbij maatschappelijk ongewenste, grote en schoksgewijze veranderingen van de tarieven te voorkomen.

Behoud tariefdifferentiatie wegen tot maximaal 100%

Voor verharde wegen zijn er nu twee tariefdifferentiaties:

- ongeveer de helft van de waterschappen kan het tarief voor verharde openbare wegen tot maximaal 100% hoger vaststellen. Dit zijn de waterschappen die voor 1 juli 2012 deze tariefdifferentiatie wegen nog niet hanteerden;
- de andere waterschappen kunnen voor verharde openbare wegen een tarief vaststellen dat maximaal 400% hoger is.

De tariefdifferentiatie van 100% kent een inhoudelijke achtergrond. Het is bedoeld om waterschappen een mogelijkheid te geven om in het tarief voor verharde openbare wegen rekening te houden met het feit dat deze wegen extra kosten voor het watersysteem kunnen veroorzaken; piekafvoer/groot waterbezwaar. Omdat hiervan ook in de toekomst, zeker gegeven de zich voltrekkende klimaatverandering, sprake zal zijn, stelt het Unie-bestuur voor om de tariefdifferentiatie van maximaal 100% te behouden.

Een deel van de waterschappen zet de wegendifferentiatie van maximaal 400% op dit moment in om de tarieven voor het agrarisch ongebouwd te matigen. Dit is een uit de wet voortvloeiende toepassing, bedoeld om de effecten van de zogenaamde weeffout zoveel mogelijk weg te nemen. Omdat 'de weeffout' in het stelsel dat het bestuur voorstelt niet meer bestaat, is deze tariefdifferentiatie niet meer nodig. Het uniebestuur stelt dan ook voor deze af te schaffen.

Natuur korting van 70% t.o.v. 80%

Veel waterschappen vinden dat de betaling door de natuurterreineigenaren en datgene wat het waterschap voor natuur doet niet goed in balans zijn. Als gevolg van het voorstel om de categorie natuur voortaan bij de categorie ongebouwd onder te brengen zou, zonder nadere maatregelen, voor natuurterreinbeheerders hetzelfde tarief gaan gelden als voor andere grondeigenaren. Het Uniebestuur is zich ervan bewust dat dit een forse lastenverhoging voor natuurterreinbeheerders met zich mee zou brengen. Een oplossing zou kunnen zijn een landelijke bijdrage in de kosten van de terreinbeheerders. Omdat een dergelijk voorstel naar het oordeel van het Uniebestuur niet snel te realiseren zal zijn, stelt het Uniebestuur voor om de natuurterreinbeheerders een korting van 70% op het tarief van de categorie ongebouwd in rekening te gaan brengen. De rest van de kosten die het waterschap voor natuurterreinen maakt, wordt over alle andere categorieën verdeeld, dat wil zeggen over de ingezetenen, het gebouwd en het ongebouwd. De systematiek die het Uniebestuur voorstelt is vergelijkbaar met de huidige: er wordt een lagere bijdrage voor natuur bereikt en de overige kosten die het waterschap voor natuur maakt worden door de overige categorieën gedragen. Wel geldt in de voorstellen van het Uniebestuur in

vergelijking met de huidige situatie dat natuur zelf meer kosten draagt en de overige categorie-en dus minder. Het Uniebestuur heeft ervoor gekozen om op de eigen bijdrage van natuur net iets meer nadruk te leggen en heeft daarom – waar geldt dat de CAB in overweging had gegeven (en dus niet concreet had voorgesteld) een eigen bijdrage van 20% te hanteren - voor een tarief van 30% gekozen.

WAAROM IS DE CAB AFGESTAPT VAN ZIJN OORSPRONKELIJKE VOORSTEL OM DE KOSTEN VOOR NATUUR DIE NIET DOOR NATUUR ZELF WORDEN OPGEBRACHT BIJ DE INGEZETENEN IN REKENING TE BRENGEN?

Tijdens de consultatiefase van het concept-rapport van de CAB zijn vraagtekens geplaatst bij de aanname dat het uitsluitend de ingezetenen zijn die (naast de groep natuurszelf) profijt hebben van natuur. Ingebracht is dat ook anderen (in dit verband is vooral het gebouwd genoemd) profijt hebben. Men vindt het consistent als de CAB zou voorstellen dat ook deze anderen een deel van de kosten die natuur niet zelf draagt, moeten dragen.

Naar aanleiding hiervan heeft de CAB zijn oorspronkelijke voorstel heroverwogen. Uiteindelijk heeft de CAB twee conclusies getrokken:

- het is niet rechtvaardig is de resterende kosten alleen bij de ingezetenen neer te leggen; dat zou immers betekenen dat alleen de ingezetenen van het eigen waterschap betalen voor voorzieningen waarvan ook veel ingezetenen van buiten het waterschap profiteren. Zeker in de gebieden met veel natuur zouden de eigen ingezetenen fors extra moeten gaan betalen;
- het zijn niet alleen de ingezetenen die profijt van natuur hebben, maar alle betalende groepen hebben hier in meer of mindere mate profijt van.

Het uiteindelijke voorstel is dan ook de resterende 70% van de kosten op basis van de kostentoedelingspercentages bij alle overige betalers (d.w.z. de ingezetenen, het gebouwd en het ongebouwd) in rekening te brengen. In feite betekent dit continuering van de lijn uit het huidige stelsel, waarin ook de kosten die het waterschap voor natuur maakt en welke niet in rekening worden gebracht bij natuur zelf, door de andere categorieën worden gedragen. In vergelijking met de huidige situatie betaalt natuur bij een korting van 70% als voorgesteld zelf meer van de kosten die het waterschap voor natuur maakt en de andere categorieën dus minder. Wat het precieze effect voor de agrarische sector is, zal afhankelijk van de kostentoedeling van waterschap tot waterschap verschillen.